

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

E-CO Energi AS
Postboks 1050 Sentrum
0104 OSLO
Celine.Setsaas@e-co.no
Telefon: 241 16539
Mobil: 99621699
Telefaks:
Org. nr.: NO 976 894 677 MVA

www.e-co.no

Att.:

Dato: 27.02.2013

Vår ref.:

Side: 1 av 3

Høring – Kvalitetsnorm for villaks

Det vises til brev fra Miljøverndepartementet (MD) datert 15.01.2013 og høringsnotat med forslag om kvalitetsnorm for villaks med hjemmel i naturmangfoldloven § 13. Høringsfrist er fredag 01.03.2013.

1. Kort om E-CO Energi AS

E-CO Energi AS (E-CO) er Norges nest største kraftprodusent med en middelproduksjon på 10 TWh per år. Selskapet er heleid av Oslo kommune og har hel- eller deleierskap i mer enn 60 kraftanlegg i Sør-Norge. E-COs kjernevirksomhet er eierskap, drift og utvikling av vannkraftanlegg.

2. E-COs vurdering

E-CO vil innledningsvis fremheve at vi er positive til en kvalitetsnorm som bidrar til å klargjøre hvordan Norge kan oppfylle sine målsettinger om å bevare villaksen samtidig som det legges til rette for høsting av overskudd. Vi støtter også en norm som bidrar til større åpenhet om kunnskapsgrunnlaget og avveiningene som gjøres i villaksforvaltningen.

Høringsforslaget innebærer at kvaliteten til villaksen skal vurderes ut fra om bestandene utnytter produksjonspotensialet (om bestandene når gytebestandsmålet), om bestandene har en god genetisk kvalitet, og potensial for å høste av et overskudd. Forslaget til kvalitetsnorm er basert på de to faktorene a) *genetisk integritet* og b) *gytebestandsmål og høstingspotensial*.

E-CO stiller seg i utgangspunktet positive til en systematisk tilnærming til mål og måloppnåelse for villaksebestandene i Norge. Vi finner det imidlertid utfordrende at vurderingene av faktorene a) og b) i svært stor grad forutsetter utøvelse av skjønn. Det vises særlig til at faktor b) består av to ulike elementer, hvorav vurdering av gytebestandsmål krever en naturfaglig vurdering, mens vurdering av høstingspotensial beror på en politisk avveining vedrørende interessene til rettighetshavere og fritidsfiskere og lokale ringvirkninger av laksefisket. Som påpekt i høringsnotatet er også kunnskapen om bestandenes genetiske integritet under utvikling, og faktor a) innebærer således et dynamisk element i kvalitetsnormen. Vi vil derfor understreke behovet for å skape så forutsigbare rammer som

mulig, både for sektormyndighetene og andre aktører som skal forholde seg til kvalitetsnormen. Vi etterlyser i denne forbindelse en tydeligere beskrivelse av prosedyre/metodikk for klassifisering av a) og b) som må være utferdiget før man starter å bruke systemet, og vi ber om at det utarbeides rutiner for god medvirkning og prosess.

E-CO vil videre påpeke viktigheten av en tydelig formidling om at kvalitetsnormen er retningsgivende for myndighetenes forvaltning, jf. Artikkel 1. Vi etterlyser i denne forbindelse en tydeligere beskrivelse av kvalitetsnormens juridiske status under f.eks. Artikkel 1 *Formål og virkeområde*. Det bør etter vår vurdering fremgå uttrykkelig at normen vil være førende for myndighetenes skjønnsutøvelse, og at den således kan ha betydning for sektormyndighetenes bruk av virkemidler innenfor sektorlovgivningen, for eksempel når det vurderes å gi en tillatelse og på hvilke vilkår slik tillatelse skal gis. Vi oppfordrer departementet til å presisere at kvalitetsnormen i seg selv ikke gir myndighetene noen avslagshjemmel eller hjemmel til å overprøve sektormyndighetenes vedtak, herunder at normen ikke kan rukke ved lovforankrede rettigheter.

E-CO finner det uheldig at klassifisering og overvåking etter kvalitetsnormen skal utføres av et vitenskapelig fagmiljø som pekes ut av Miljøverndepartementet, jf. artikkel 4 andre ledd. Utviklingen av verktøy/metodikk og prosedyrer er det naturlig at utvikles av et fagmiljø utpekt av Miljøverndepartementet, men av hensyn til klassifiseringen og overvåkingens legitimitet, vil det etter vår vurdering være en fordel om utviklingen av verktøy/metodikk og den praktiske utførelsen/overvåkingen foretas av uavhengige fagmiljøer. Dette vil bidra til en sunn konkurransesituasjon knyttet til bruken av prosedyrene som utvikles.

E-CO viser til at elsertifikatmarkedet sammen med Sverige og EUs 2020-mål er viktige drivere for utviklingen og utbyggingen av fornybar kraft, og at økt produksjon av fornybar energi er et viktig samfunns mål i Norge og internasjonalt i EU. E-CO forutsetter at avveiningen av ulike samfunnsinteresser blir ivarettatt i den konkrete konsesjonsbehandlingen, og at en gyldig konsesjon for vassdragsinngrep til enhver tid er å betrakte som gyldig dokumentasjon på at kvalitetsnormen er oppfylt. Vi viser bl.a. til «*Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer*», utarbeidet av Olje- og energidepartementet, som også gir føringer for avveiningen av hensynet til miljø mot andre viktige hensyn, som hensynet til forsyningssikkerhet, behovet for fornybar energi og kost-nytte-betraktninger.

Som nevnt i Artikkel 5 og høringsnotatet vil normen kunne fravikes i tilfeller hvor hensynet til andre interesser veier tyngre enn hensynet til en villaksbestand. Det fremgår også at avveiningen av hvor stor andel av et overskudd av villaks som skal kunne høstes og hvor stor andel av et overskudd som skal kunne «tapes» på grunn av oppnåelse av andre viktige samfunns mål, som f.eks. kraftproduksjon, er en politisk avveining, som også kan gå på bekostning av målsettingen, slik at det kan godtas dårligere kvalitet enn «God». E-CO legger folgelig til grunn at hensynet til villaksen ikke alltid skal tillegges avgjørende vekt mot andre samfunnshensyn, og vi anmoder om at dette budskapet videreføres og tydeliggjøres i arbeidet med og formidlingen av kvalitetsnormen.

Hva gjelder økonomiske og administrative konsekvenser fremhever vi departementets uttalelser om at kvalitetsnormen i seg selv ikke har økonomiske og administrative

konsekvenser ut over de kostnader som er knyttet til å sammenstille det kunnskapsgrunnlaget som normen til enhver tid bygger på. Det fremgår videre at kvalitetsnormen er ment å være et verktøy som klargjør behov for tiltak og dermed gir grunnlag for en hensiktsmessig prioritering av myndighetenes innsats for villaksen. I tråd med høringsnotatet legger E-CO til grunn at ansvaret for oppfølging av eventuelle tiltak følger av sektoransvaret, og at kvalitetsnormen ikke vil få særlige økonomiske og administrative konsekvenser for andre aktører enn sektormyndighetene.

3. Avslutning

E-CO er positive til en kvalitetsnorm som tilstreber større åpenhet i forvaltningen og en mer systematisk tilnærming til mål og måloppnåelse for villaksbestandene i Norge.

E-CO vil likevel fremheve følgende:

1. Forslaget til kvalitetsnorm forutsetter stor grad av skjønnsutøvelse, og vi vil derfor understreke behovet for forutsigbarhet i form av en tydelig formidling og håndheving av normen.
2. Vi etterlyser:
 - en tydeligere beskrivelse av prosedyre/metodikk for klassifisering av faktorene a) og b)
 - rutiner for god medvirkning og prosess
 - en presis beskrivelse av normens juridiske status og virkeområde
3. Vi forutsetter at normen kan fravikes i tilfeller hvor hensynet til andre interesser veier tyngre enn hensynet til en villaksbestand, jf. Artikkel 5.
4. Vi legger til grunn at kvalitetsnormen ikke vil få særlige økonomiske og administrative konsekvenser for andre aktører enn sektormyndighetene.

Med vennlig hilsen
E-CO Energi AS

Per-Arne Torbjørnsdal
Direktør for forretningsutvikling

Celine Setsaas
Fagsjef Jus